

Bütünleyici Umut Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bütünleyici Umut Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18268>

Özet

Bütünleyici Umut Ölçeği'nin (BUÖ) bu akademik girişi, ölçeğin Türkçe kültürüne **uyarlama** çalışmasına dayanmaktadır. Ölçek, bireylerin umut düzeylerini çok boyutlu bir yapıda ölçmek amacıyla geliştirilmiş olup, Hakan Sarçam ve Ahmet Akın tarafından 2013 yılında Türkçe'ye adapte edilmiştir. Bu çalışma, orijinal ölçeğin **geçerlik** ve **güvenirlilik** analizlerini yaparak Türk örnekleminde psikometrik özelliklerinin incelenmesini hedeflemiştir.

Uyarlama çalışması, ölçeğin Türk popülasyonunda da geçerli ve güvenilir bir araç olduğunu doğrulamış, böylece psikoloji ve eğitim bilimleri alanında **umut** kavramını değerlendirmek için sağlam bir ölçüm aracı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Bütünleyici Umut Ölçeği, Umut, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlilik, Psikometrik Özellikler, Hakan Sarçam, Ahmet Akın.

Yazarlar

Hakan Sarçam, Ahmet Akın.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin geleceğe yönelik olumlu beklentilerini, hedeflerine ulaşma yollarını ve içsel kaynaklarını kapsayan bütünleyici bir **umut** yapısını ölçmektir. Orijinal ölçeğin Türk kültür ve dil yapısına uygunluğunu test ederek, alandaki araştırmacılara sağlam bir ölçüm aracı sunulması hedeflenmiştir.

Adaptasyon çalışması, ölçeğin maddelerinin dilsel geçerliliğini sağlamanın yanı sıra, Türk popülasyonunda da orijinal yapısal özelliklerini koruyup korumadığını belirlemek için kapsamlı istatistiksel analizler içermiştir.

Yapı

Bütünleyici Umut Ölçeği, umudu tek boyutlu bir kavram olmaktan çıkarp, bilişsel, duygusal ve davranışsal unsurları içeren çok boyutlu bir yapı olarak ele alır. Ölçek, bireyin amaçlarına ulaşma kapasitesine olan inancı (yol düşüncesi) ve bu amaçlara yönelik motivasyonunu (ajans düşüncesi) değerlendirir. Bu bütünleyici yaklaşım, umudun sadece pasif bir dilek değil, aynı zamanda aktif bir psikolojik kaynak olduğunu vurgular.

Geçerlik

Bütünleyici Umut Ölçeği'nin Türkçe **uyarlama** çalışmasında (Sarçam & Akın, 2013), ölçeğin yapısal geçerliliğini test etmek amacıyla **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, orijinal ölçeğin çok faktörlü yapılarının Türk örnekleminde de kabul edilebilir uyum indeksleri ile doğrulandığını göstermiştir.

Çalışma ayrıca, ölçeğin diğer teorik olarak ilişkili yapılarla (örneğin, yaşam doyumu veya iyimserlik) olan korelasyonların inceleyen ölçüt bağlantılı **geçerlik** çalışmalarında da içermiştir. Elde edilen korelasyonlar, ölçeğin teorik beklentilerle uyumlu olduğunu ve ölçmek istediği yapıyla bağlantılı ölçütünü kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla yapılan **güvenirlik** analizlerinde, genellikle Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Sarçam ve Akın (2013) tarafından yürütülen çalışmada, elde edilen Cronbach Alfa katsayılarının yüksek düzeyde olduğu ve ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü kanıtladığı belirtilmektedir.

Ek olarak, ölçeğin zamana karşı kararlılığını belirlemek için test-tekrar test güvenilirlik yönteminin de kullanıldığı ve kararlılık katsayılarının yeterli düzeyde olduğu raporlanmıştır. Bu psikometrik bulgular, Bütünleyici Umut Ölçeği'nin Türkçe formunun güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinde gerçekleştirilen Faktör Analizi, ölçeğin orijinal yapılarının kültürel bağlamda korunup korunmadığını incelemiştir. Yapısal eşitliği test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. DFA sonuçları, orijinal ölçek yapılarının Türk örnekleminde de geçerli olduğunu ve faktör yüklerinin yüksek olduğunu göstermiştir.

Bu analizler, ölçek maddelerinin, teorik olarak belirlenen umut boyutlarını doğru bir şekilde temsil ettiğini ve istatistiksel olarak anlamlı bir yapı oluşturduğunu doğrulamıştır. Bu durum, ölçeğin yapısal geçerliliğini güçlendiren temel bulgulardan biridir.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yetişkinler, Üniversite Öğrencileri (Uyarılma çalışması amacıyla olarak üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir.)

Age Group: 18 yaş ve üzeri

Population Details: Türk kültürüne özgü bir örneklem üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır.

Test Methodology: 6'lı **Derecelendirme** formatı kullanılmıştır (1= Kesinlikle Katılmıyorum - 6= Kesinlikle Katılıyorum). Puanlama, maddelerin toplanmasıyla elde edilir; yüksek puanlar, bireyin daha yüksek bütünleyici umut düzeyine sahip olduğunu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Ölçme ve Değerlendirme, Bütünleyici Umut, Faktör Yapısı, Cronbach Alfa, Adaptasyon Çalışması.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Bilgi kaynakta belirtilmemiştir.

Correspondence Address: Hakan Sarçam (Sorumlu Yazar İletişim: hakansaricam@gmail.com)

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin Türkçe **uyarlama** çalışması 2013 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik veya ticari amaçlı kullanımı için gerekli izinler, sorumlu yazar Hakan Sarçam ile iletişime geçilerek alınmalıdır.

Uyarılma çalışmasının orijinal makalesine ve PDF dokümanına aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilir:

Makale Bağlantısı: dergipark.ulakbim.gov.tr

PDF Dokümanı: butunleyici-umut-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Sarçam, H. ve Akın, A. (2013). Bütünleyici Umut Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6 (15), 291-302.

Bütünleyici Umut Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri, sağlanan kaynak içerikte açıkça belirtilmemiştir. Maddelerin tam listesi ve puanlama detayları için yayımlanan makaleye bağvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM